

פניני הרמא

יר"ל ע"י "קהילת הרמה" בירושלים עיה"ק תובב"א
שע"י יוצאי ישיבה הרמה דלונדון יצ"ו

זמני עיה"ק ירושלים תובב"א שעון קנין:

הדלה"נ - 6:21 / צאת השבת [ר"ת] - 8:15

בנשיאות עט"ר מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אליקים שלעזינגער שליט"א

גליון זה מקוצר, מפני היות פרשה זו ברוב השנים בימי 'בין הזמנים', ואו לא לימד מרן רבינו שליט"א תורה לבני הישיבה

קול רבינו [מאמרי מוסר והשקפה]:

מאמר "אש תמיד"

[מתוך ספר בית אב שיחות החדש - נאמר בשושן פורים]

שבעולם חוץ ממנה כמו שצוה ואמר בכל לבבך ובכל נפשך אינו אוהב הקדוש ברוך הוא אלא בדעת שידעהו ועל פי הדעה תהיה האהבה אם מעט מעט ואם הרבה הרבה לפיכך צריך האדם ליחד עצמו להבין ולהשכיל בחכמות ותבונות המודיעים לו את קונו כפי כח שיש באדם להבין ולהשיג כמו שבארנו בהלכות יסודי התורה" עכ"ל. כי אהבה לא תתכן לשעות ולזמנים לבד כמובן.

והוא ענין "קיימו מה שקבלו כבר" (שבת דף פח.), וכמש"כ בפירש"י ותוספות שם דהיינו מאהבת הנס, ולכאורה מה ניתוסף כאן? אמנם כבר אמרו נעשה ונשמע, אבל עדיין לא היתה בפנימיות כ"כ שיהא ברור שיתקיימו הדרכים שקיבלו, כי זה נשלם רק אחר כן ע"י אהבת הנס, באהבה של פנימיות ואש קודש, אז יש לסמוך שיהא לזה קיום נצחי, וע"ז אמרו בגמרא שם מכאן מודעה רבה לאורייתא, שרק כן תתקיים.

והוא בעצם נס פורים, דלכאורה מה היה רצונם שיהיה הסעודה כרצון איש ואיש (אסתר א. ח.), דהיינו שיהנו מהסעודה של אחשורוש אע"פ שהיה בשותפות הגוים, ועוד הרי כללו שם כלי המקדש, ואיך נהנו שם? אלא ברור שהיה להם קרירות זה שרצה המן לגרום להם, כי זהו אשר קרן - לקרר האמבטיא, היה חסר להם החמימות והברען, וע"כ לא היה אכפת להם. ואיתא בזה בגמרא מגילה (דף יב.) שזה גרם שנתבעו עכשיו על ע"ז שעבדו בימי נבוכדנצר, שהוא הקרירות שלא היה אכפת להם.

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. (ו. ו.), כתב השל"ה (שער האותיות אות ל) בשם הרמ"ק כי עצה לאדם שלא יחטא, שתהיה בוער בו אש קודש של אהבת ה' תמיד, והוסיף הכתב סופר (כאן) כי המזבח מרמז על האדם [וכדאיתא בחז"ל (עי' רש"י בראשית ב. ז.) והובא ברמב"ם הלכות בית הבחירה (פ"ב ה"א) שלכן מקום המזבח מדוקדק ביותר, כי הוא נבנה מעפר אותו המקום במקומו שממנה נוצר האדם].

ובמדרש (ויקרא רבה ז, ה) מדייק מה שבריש הפרשה נאמר "תוקד בו" (פסוק ב), כי אש המזבח לא היה רק מבחוץ, ולא בא מבחוץ, אלא הוא בא מפנימיות המזבח שהאש יקוד בתוכו, וזה היה חיזוקו.

אכן כן האדם צריך שתהיה בוער בו ובתוכו אש קודש לא רק התלהבות מבחוץ, אדרבה הבחוץ צריך שיבא מפנימיותו, וכמש"א בגמרא תענית (דף ד.) "האי צורבא מרבנן דרתח אורייתא הוא דקא מרתחא ליה", ופירש"י (ד"ה אורייתא): "שיש לו רוחב לב מתוך תורתו ומשים ללבו יותר משאר בני אדם" עכ"ל, והיינו שלפי רוחב לבו של אדם ע"י התורה כן בוער בו אש קודש.

והוא דאיתא ברמב"ם הלכות תשובה (פ"ו ה"ה): "שמדה זו בכל אדם שכל זמן שהוא נמשך בדרכי החכמה והצדק מתאוה להן ורודף אותם והוא מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בא לטהר מסיעין אותו כלומר ימצא עצמו נעזר על הדבר" עכ"ל, ועוד שם (פ"ו ה"ו): "דבר ידוע וברור שאין אהבת הקדוש ברוך הוא נקשרת בלבו של אדם עד שישגה בה תמיד כראוי ויעזב כל מה

והוא ענין המגילה עצמה, שהוא בירור השגחה פרטית בכל מקרה העולם בדרך הטבע, אשר זהו אש תמיד תוקד בו באדם, של ראיית ניסי השי"ת והשגחתו, כמש"כ הרמב"ן בסוף פרשת בא.

והוא שאמר מרן החזון איש זצ"ל כי קרירות ביודישקייט הוא ביהרג ולא יעבור! ונראה הביאור, כי הרי מחוייבים למסור ליהרג על ערקתא דמסאני כיון שהגוי לובש כך (סנהדרין דף ע"ד:), ובלי חמימות דקדושה ואהבת ה' בוערת לא יתכן ליהרג על זה.

ואכן הוא שאנו צריכים להתחזק אחר פורים בהתלהבות דקדושה "א פנימיות'דיגער ברען", זה לבד ההבטחה שיהיה קיום לתורתנו! והוא ע"י "אורייתא דקא מרתחא" [ע"ע במאמרי פורים (בית אב שיחות לפורים, מאמר 'מצוה חביבה') שהארכתי עוד בזה, שבקרירות של עונג שבת וכבוד שבת מגיעים ח"ו לחילול שבת, ובמעשה נפלא שהזכרתי שם].

ואפשר שהוא שאנו מתפללים "הוא יפתח לבנו בתורתך", שהתורה תתן לנו רוחב הלב שנרגיש כבוד שמים ותהיה אורייתא קא מרתחא בנו, זוהי תורת פורים.

ונלמד ממה שעשה מרדכי, ועי"ז יקוים בנו "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר", ונזכה למחיית עמלק בב"א.

ובזה יובן מה שמרדכי עשה ענין גדול כזה שלא להשתחוות להמן אע"פ שכבר איתא בתוספות סנהדרין (דף סא: ד"ה רבא) ובחידושי הר"ן (שם) שלא היה ע"ז ממש, וגם היה אפשר לו שלא יתראה לפני המן, אלא צ"ל שהוא רצה לתקן קרירות זו ע"י שימסרו נפשם לכבוד שמים בהתלהבות וקידוש ה', ובוזה גופא בטל כחו של המן שהוא הקרירות.

וראיתי פירוש נפלא על מש"כ בתרגום ירושלמי במה שאמר המן "ולמלך אין שוה להניחם" (אסתר ג. ח.), דהיינו שבת היום פסח היום, שכל יום אומרים שבת היום ופסח היום, והוא פלאי, שהרי שבת הוא פעם אחת בשבוע ופסח פעם אחת בשנה, והרי לכל אומה יש להם ימים מיוחדים של י"ט, ומה רצה המן בזה? וראיתי הפי', שעצם היו"ט אם עשו אותו מלומדה בעתה וזמנה לא היה אכפת להמן, אבל הוא ראה שכל השבוע מתלהבים אודות השבת אם כהלל אם כשמאי (ביצה דף טז:), בכל דבר שמצאו חשבו שזה לשבת, וכמ"כ בפסח כבר מתחילת השנה דואגים להמצות, הזריעה הקצירה וכו' [וכמו שכתב בבן יהודע (מגילה דף יג: ד"ה דמפקא) יעוי"ש שכל החורף יש עסק על פסח], וכמ"כ כל הקיץ כבר מדברים על אלול, ולא נהגו כאנשי הקרירות כמה ימים לפני פסח מרימים הטלפון ומזמינים המצות, אלא עוסקים בעצמם לחמם עצמם לדבר מצוה כמש"כ הרא"ש בפסחים (פ"ב סי' כו), כל זה ההתלהבות של רדיפה אחר המצוות היה לצנינים בעיני המן.

צאתכם לשלום

ברכת צאתכם לשלום לכל בני קהלתנו המעטירה שיחי' לרגל נסיעתם לחו"ל למשך ימי החג [ובמיוחד לאלו שנוסעים לשהות במחיצתו הדגולה של הוד כבוד מרן רבינו הגדול ראש הישיבה שליט"א, יאריך ה' ימיו על ממלכתו בטוב ובנעימים, אשר זמן חג הפסח אצלו הוא מרומם על גבי רום, בבחינת מעיין המתגבר להשפיע טוהר האמונה בה' ובתורתו הקדושה], יעזור ה' שיזכו לחוג את חג המצות בדבקות עילאה, ונזכה עוד השנה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים אמין

נ.ב. בימי בין הזמנים לא י"ל גליון הפניני, הגליון הבא יצא לאור בס"ד לכבוד שב"ק פ' אמור הבעל"ט

המערכת